

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор НУХТ, проф.

С.В. Іванов
Іванов С.В.

2011 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ІНСТИТУЦІЙНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

м. КИЇВ 2011

Положення про репозитарій (електронний архів) Національного університету харчових технологій визначає основні поняття, склад, призначення та завдання і регламентує основні засади організації та управління електронним репозитарієм університету.

1. Загальні положення та терміни

1.1. **Автор** – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір і якій належать майнові права інтелектуальної власності на твір відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право і суміжні права», іншого закону чи договору.

1.2. **Твори** – створені авторами у результаті творчої діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов'язків: літературні письмові твори: книги, брошури, статті, конспекти лекцій, аналітичні огляди, звіти, презентації тощо; ілюстрації, карти, плани, ескізи і пластичні твори, що стосуються географії, топографії, архітектури або науки; аудіовізуальні твори; твори образотворчого мистецтва; фотографічні твори; інші твори, представлені в електронній (у тому числі цифровій) формі, яку може зчитувати комп'ютер (ст. 433 Цивільного кодексу України, ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

1.3. **Репозитарій (електронний архів)**- це місце, де накопичуються, зберігаються і підтримуються різні дані у цифровому вигляді (див. п.3.7.).

1.4. **Інституційний репозитарій** – мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам.

1.5. **Відкритий доступ** – розміщення у мережі Інтернет матеріалів, доступ до яких дозволений правовласниками. Технічне здійснення доступу всім охочим надається у будь-який час і без обмежень.

1.6. **Інституційний репозитарій Національного університету харчових технологій (далі – eNUFTIR)** – інституційний репозитарій, що накопичує і зберігає електронні версії наукових, методичних та технічних документів (творів), створених працівниками та студентами Національного університету харчових технологій (далі – Університету) або іншими особами, а також надає до них постійний безкоштовний повнотекстовий доступ через Інтернет.

1.7. Повна назва **eNUFTIR** англійською мовою – Institutional Repository National University of Food Technology. «**eNUFTIR**» є скороченим найменуванням Інституційного репозитарію Національного університету харчових технологій як українською, так і англійською мовою. Адреса репозитарію в Інтернеті: dspace.nuft.edu.ua

2. Призначення, мета та завдання, функції репозитарію

2.1. Основне призначення *eNUFTIR* – накопичення, систематизація та зберігання інтелектуальних продуктів університетської спільноти, а також поширення цих матеріалів у цифровому вигляді засобами Інтернет-технологій у середовищі світового науково-освітнього співтовариства.

2.2. Мета та завдання *eNUFTIR*:

- забезпечити місце і спосіб централізованого і довготривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів творів;
- сприяти зростанню популярності університету шляхом представлення його наукової продукції у глобальній мережі. Збільшити цитованість наукових публікацій, результатів досліджень співробітників та студентів Національного університету харчових технологій шляхом забезпечення вільного доступу до них за допомогою Інтернету;
- створити надійну і доступну систему обліку наукових публікацій та результатів досліджень співробітників та студентів університету.

2.3. Основні функції *eNUFTIR*:

- навчальна;
- наукова;
- довідково-інформаційна;
- вільний безкоштовний повнотекстовий доступ до матеріалів з можливостями пошуку та ієрархічного перегляду за фондами, авторами, назвами, ключовими словами, датами публікації тощо.
- веб-орієнтована база даних (цифрових копій наукових та методичних матеріалів), що визначені інституційно однією організацією – Університетом;
- кумулятивна та постійна база даних (колекції записів, призначені для постійного поповнення, зберігання і надання доступу на довготривалій основі);
- система, що підтримує протоколи взаємодії з іншими системами (підтримка протоколу обміну метаданими – Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting), тим самим дозволяючи інтегрувати електронний архів у міжнародні реєстри ROAR, OpenDOAR та інші.

3. Управління та структура *eNUFTIR*

3.1. Загальне управління *eNUFTIR* здійснює Координаційна рада з роботи над університетським репозитарієм, до якої входять Перший проректор, декани факультетів університету, директор НТБ, заступник директора НТБ, директор центру інтелектуальних комп'ютерних систем, керівник відділу інтелектуальної власності.

3.2. Науково-технічна бібліотека університету виступає координатором та основним виконавцем процесу створення репозитарію.

3.3. Працездатність програмних засобів інституційного репозитарію та технічну підтримку забезпечує центр інтелектуальних комп'ютерних систем, комп'ютерно-інформаційний відділ науково-технічної бібліотеки.

3.4. Усі суперечливі питання щодо включення або вилучення документів із інституційного репозитарію; коло осіб, які можуть розміщувати свої документи; перелік документів та порядок їх розміщення вирішує Координаційна рада.

3.5. За потребою, до роботи з інституційним репозитарієм, долучаються працівники будь-якого відділу НТБ, центру інтелектуальних комп'ютерних систем, заступники деканів, завідувачі кафедр.

3.6. Репозитарій *eNUFTIR* – за змістом є універсальним науковим зібранням.

3.7. Тематичний склад *eNUFTIR* визначається факультетами відповідно до наукового та навчального процесів університету. До нього можуть входити:

- статті, монографії, підручники, методичні матеріали, тематичні збірки, матеріали конференцій (препринти або постпринти);
- наукові публікації співробітників Національного університету харчових технологій, здійснені в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення в *eNUFTIR* з боку видавництва;
- автореферати дисертацій, що захищені співробітниками Національного університету харчових технологій;
- інші матеріали (за бажанням їх автора) наукового, освітнього та методичного призначення.

3.8. За рівнем доступності документи в *eNUFTIR* можуть бути у відкритому, або (за бажанням автора) авторизованому доступі.

4. Принципи створення та функціонування *eNUFTIR*

4.1. *eNUFTIR* – створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу DSpace, розробки Массачусетського технологічного інституту.

4.2. *eNUFTIR* – поповнюється документами шляхом самоархівування твору автором, або шляхом передачі документу до науково-технічної бібліотеки. Для отримання можливості самоархівування автори повинні зареєструватись і отримати відповідні права для роботи. Реєструє авторів, та надає їм права депозитора співробітник компютерно-інформаційного відділу НТБ.

4.3. За бажанням автора його роботу у репозитарії може розміщувати уповноважений працівник НТБ. При цьому автор надає у бібліотеку (компютерно-інформаційний відділ) електронну версію роботи у будь-якому форматі, що читається машиною, та набір ключових слів трьома мовами: українською, російською, англійською.

4.4. Рекомендуються для використання такі формати:

- для тексту (розширення - pdf, doc);
- для презентації (розширення - ppt);
- для таблиць (розширення - xls);

- для зображень (розширення – jpg,gif);
- для аудіо (розширення – wav, mp3);
- для відео (розширення – mpeg, mpg, mpe).

4.5. Роботи аспірантів та студентів будуть розміщені за наявності рекомендації наукового керівника (довільна форма).

Розміщення електронних публікацій проводиться методом самоархівування із дотриманням вимог до підготовки та розміщення наукових публікацій.

4.6. Кожен вид електронних публікацій розміщується у відповідному фонді *eNUFTIR*, визначеному політиками *eNUFTIR*.

4.7. Якщо матеріал, що розміщується в *eNUFTIR* написаний українською російською) мовою, дублювання заголовку, прізвищ авторів та анотації англійською мовою є обов'язковим.

5. Захист авторських прав

5.1. Твір не може бути розміщений в *eNUFTIR*, якщо він порушує права людини на таємницю її особистого і сімейного життя, завдає шкоди громадському порядку, здоров'ю та моральності населення.

5.2. У випадку, коли твір створено у співавторстві, розміщуючи такий твір в *eNUFTIR*, кожний із співавторів приймає умови Договору, за яким Автор передає Університету на безоплатній основі невиключні права на використання твору на весь термін дії авторського права починаючи з моменту розміщення твору в *eNUFTIR*, а саме:

- на використання Твору без одержання прибутку;
- на відтворення Твору чи його частин в електронній формі (включаючи цифрову);
- на виготовлення електронних копій Твору для постійного архівного зберігання;
- на виготовлення електронних копій Твору для некомерційного розповсюдження;
- на внесення Твору у базу даних *eNUFTIR*;
- на надання електронних копій Твору для відкритого доступу в мережі Internet.

5.3. У Авторському договорі автор підтверджує, що розміщуючи роботу у *eNUFTIR* він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв).

5.4. Авторським договором автор підтверджує, що на момент розміщення твору у *eNUFTIR* лише йому належать виняткові майнові права на твір, що вони ні повністю, ні частково нікому не передані (не відчужені), що майнові права на твір ні повністю, ні в частині не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

5.5. Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на Твір, відшкодовує Університету всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на Твір.

5.6. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання Твору третім особам.

ПОГОДЖЕНО

Проект вносить:
Директор науково-
технічної бібліотеки

 Левченко Н.П.

Перший проректор

В.Л.Яровий

Проректор з наукової роботи

Т.Л. Мостенська

Начальник управління
з правової та кадрової політики

І.Г.Любченко

Начальник юридичного відділу

Н.Л. Зарва